

OLIMPIADA DE LIMBĂ, COMUNICARE ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ
ETAPA LOCALĂ, 15.02.2015, BACĂU
Clasa a X-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Niciun eseu nu va fi precedat de titlu și/sau motto
- Timpul de lucru: 3 ore
- Total: 120 de puncte

Citește cu atenție fragmentele de mai jos:

A. „Se urcară în sus și văzură palatul strălucind astfel, de la soare te puteai uita, dar la dânsul ba. Trecură pe dasupra pădurii și, tocmai când erau să se lase în jos la scara palatului, d-abia, d-abia atinse cu piciorul vârful unui copaci și dodată toată pădurea se puse în mișcare; urlau dobitoacele, de ți se făcea părul măciucă pe cap. Se grăbiră de se lăsară în jos; și de nu era doamna palatului afară, dând de mâncare puilor ei (căci așa numea ea lighionile din pădure), îi prăpădea negreșit. Mai mult de bucurie că au venit, îi scăpă ea; căci nu mai văzuse până atunci suflet de om pe la dânsa. Opri pe dobitoace, le îmblânzi și le trimise la locul lor. Stăpâna era o zână naltă, suptirică și drăgălașă și frumoasă, nevoie mare! Cum o văzu Făt-Frumos, rămase încremenit. Dară ea, uitându-se cu milă la dânsul, îi zise:

- Bine ai venit, Făt-Frumos! Ce cauți pe aici?

- Căutăm, zise el, *Tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte.*

- Dacă căutați ceea ce ziseși, aci este.

Atunci descălică și intră în palat. Acolo găsi încă două femei, una ca alta de tinere; erau surorile cele mai mari. El începu să mulțumească zânei pentru că l-a scăpat de primejdie; iară ele, de bucurie, gătiră o cină plăcută și numai în vase de aur. Calului îi dete drumul să pască pe unde va voi dânsul; pe urmă îi făcură cunoscuți tuturor lighioanelor, de puteau îmbla în tihnă prin pădure. Femeile îl rugară să locuiască de aci înainte cu dânsule, căci ziceau că li se urâse, șezând tot singurele; iară el nu așteptă să-i mai zică o dată, ci priimi cu toată mulțumirea, ca unul ce aceea și căuta. Încet, încet, se deprinseră unii cu alții, își spuse istoria și ce păți până să ajungă la dânsule, și nu după multă vreme se și însoți cu fata cea mai mică. La însoțirea lor, stăpânele casei îi deteră voie să meargă prin toate locurile de primprejur, pe unde va voi; numai pe o vale, pe care i-o și arătară, îi ziseră să nu meargă, căci nu va vi bine de el; și-i și spuseră că acea vale se numea *Valea Plângerii*.

Petrecu acolo vreme uitată, fără a prinde de veste, fiindcă rămăsese tot așa de tânăr, ca și când venise. Trecea prin pădure, fără să-l doară măcar capul. Se desfăta în palaturile cele aurite, trăia în pace și în liniște cu soția și cumnatele sale, se bucura de frumusețea florilor și de dulceața și curățenia aerului, ca un fericit. Ieșea adesea la vânătoare; dar, într-o zi, se luă după un iepure, dete o săgeată, dete două și nu-l nimeri; supărat, alergă după el și dete și cu a treia săgeată, cu care îl nimeri; dară nefericitul, în învâlmășeală, nu băgase de seamă că, alergând după iepure, trecuse în Valea Plângerii.

Luând iepurile, se întorcea acasă; când, ce să vezi d-ta? deodată îl apucă un dor de tată-său și de mumă-sa. Nu cuteză să spuie femeilor măiestre; dară ele îl cunoscără după întristarea și neodihna ce vedea într-însul.

- Ai trecut, nefericitule, în Valea Plângerii! îi ziseră ele, cu totul speriate...”

(Tinereț e fără bătrâneț e și viață ă fără de moarte)

B. „ Harap-Alb atunci încalecă, și i calul porneș te la pas, până ce iese mai încolo departe, ca să nu-i ia lumea la ochi. Și apoi, încordându-se și scuturându-se o dată voiniceș te, iară-și arată puterile, zicând:

— Ține-te zdravăn, stăpâne, că iar am să zbor:

În înaltul cerului,
Văzduhul pământului;
Pe deasupra codrilor,
Peste vârful munț ilor,
Prin ceaț a măgurilor,
Spre noianul mărilor,
La crăiasa zânelor,
Minunea minunilor,
Din ostrovul florilor.

Și zicând aceste, odată și zboară cu Harap-Alb

În înaltul cerului,
Văzduhul pământului;
și o ia de-a curmeziș :
De la nouri către soare,
Printre lună și luceferi,
Stele mândre lucitoare,
și apoi se lasă lin ca vântul:
În ostrovul florilor,
La crăiasa zânelor,
Minunea minunilor.

Și când vântul a aburit, iaca și ei la Sfânta Duminică iar au sosit. Sfânta Duminică era acasă și i, cum a văzut pe Harap-Alb poposind la uș a ei, pe loc l-a întâmpinat și i-a zis cu blândețe:

— Ei, Harap-Alb, aș a-i că iar te-a ajuns nevoia de mine?

— Aș a este, măicuț ă, răspunse Harap-Alb, cufundat în gânduri și galben la față ă, de parcă-i luase pânza de pe obraz. Spânul vrea să-mi răpună capul cu orice preț . Și de-aș muri mai degrabă, să scap odată de zbucium: decât aș a viață ă, mai bine moarte de o mie de ori!

— Vai de mine și de mine, Harap-Alb, zise Sfânta Duminică; parcă nu te-aș fi crezut aș a slab de înger, dar, după cât văd, eș ti mai fricos decât o femeie! Hai, nu mai sta ca o găină plouată! rămâi la mine în astă noapte și ț i-o da eu vrun ajutor. Mare-i Dumnezeu! N-a mai fi el după gândul Spânului. Însă mai rabdă și tu, fătul meu, că mult ai avut de răbdat și puț in mai ai. Pân-acum ț i-a fost mai greu, dar de-

acum înainte tot aș a are să-ț i fie, până ce-i ieș i din slujba Spânului, de la care ai să tragi încă multe necazuri, dar ai să scapi din toate cu capul teafăr, pentru că norocul te ajută.

— Poate aș a să fie, măicuț ă, zise Harap-Alb, dar prea multe s-au îngrămădit deodată pe capul meu.

— Câte a dat Dumnezeu, Harap-Alb, zise Sfânta Duminică; aș a a trebuit să se întâmple, ș i n-ai cui bănuî: pentru că nu-i după cum gândeș te omul, ci-i după cum vrea Domnul. Când vei ajunge ș i tu odată mare ș i tare, îi căuta să judeci lucrurile de-a fir-a-păr ș i vei crede celor asupriț i ș i necăjiț i, pentru că ș tii acum ce e necazul. Dar până atunci, mai rabdă, Harap-Alb, căci cu răbdarea îi frigi pielea.

Harap-Alb, nemaivând ce zice, mulț umeș te lui Dumnezeu, ș i de bine, ș i de rău, ș i Sfintei Duminici pentru buna găzduire ș i ajutorul făgăduit.

— Ia, acum mai vii de-acasă, fătul meu! Zică cine-a zice ș i cum a vrea să zică, dar când este să dai peste păcat, dacă-i înainte, te sileș ti să-l ajungi, iar dacă-i în urmă, stai ș i-l aș tept i. Mă rog, ce mai la deal, la vale? aș a e lumea asta ș i, de-ai face ce-ai face, rămâne cum este ea; nu poț i s-o întorci cu umărul, măcar să te pui în ruptul capului. Vorba ceea: "Zi-i lume ș i te mântuie". Dar ia să lăsăm toate la o parte ș i, până la una-alta, hai să vedem ce-i de făcut cu cerbul, că Spânul te-a fi aș teptând cu nerăbdare. Ș i, dă, stăpân nu-i? trebuie să-l ascult i. Vorba ceea: "Leagă calul unde zice stăpânul".

Ș i odată scoate Sfânta Duminică obrăzarul ș i sabia lui Statu-Palmă-Barbă-Cot, de unde le avea ș i, dându-le lui Harap-Alb, zice:

— Ț ine aceste, că au să-ț i fie de mare trebuinț ă unde mergem. Ș i chiar haidem, cu ajutorul Domnului, să isprăvim odată ș i trebuș oara asta.

Ș i pe la cântatul cucuș ilor se ia Sfânta Duminică împreună cu Harap-Alb ș i se duc în Pădurea Cerbului. Ș i cum ajung în pădure, sapă o groapă adâncă de un stat de om, lângă un izvor, unde în fiecare zi pe la amiază venea cerbul de bea apă, apoi se culca acolo pe loc ș i dormea cât un bei, până ce asfinț ea soarele. Ș i după aceea, sculându-se, o lua în porneală ș i nu mai da pe la izvor iar până a doua zi pe la amiază.

— Ei, ei! acum groapa este gata, zise Sfânta Duminică. Tu, Harap-Alb, rămâi aici într-însa, toată ziua, ș i iaca ce ai de făcut: pune-ț i obrăzarul cum se pune, iară sabia să n-o slăbeș ti din mână; ș i de-amiază, când a veni cerbul aici la izvor să bea apă ș i s-a culca ș -a adormi, cu ochii deschiș i, cum i-i feleș agul, tu, îndată ce l-î auzi horăind, să ieș i încetiș or ș i să potriveș ti aș a ca să-i zbori capul dintr-o singură lovitură de sabie, ș i apoi repede să te arunci în groapă ș i să ș ezi acolo într-însa până după asfinț itul soarelui. Capul cerbului are să te strige până atunci mereu pe nume, ca să te vadă, dar tu nu cumva să te îndupleci de rugămintea lui ș i să te iț eș ti la dânsul, că are un ochi otrăvit ș i, când l-a pironi spre tine, nu mai trăieș ti. Însă, cum a asfinț i soarele, să ș tii că a murit cerbul. Ș i atunci să iei fără frică să-i jupeș ti pielea, iară capul să-l iei aș a întreg, cum se găseș te, ș i apoi să vii la mine.”

(Ion Creangă, *Povestea lui Harap-Alb*)

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Realizează un eseu, de minimum 2 pagini, în care să prezinți modelul de lume în cele două texte-suport. În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- precizarea aspectelor comune în modul de configurare a lumilor ficționale din cele două texte ;
- prezentarea elementelor de discurs care diferențiază cele două texte;
- evidențierea particularităților stilistice ale celor două texte;
- exprimarea unei opinii argumentate cu privire la rolul elementelor simbolice în ambele texte.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul lucrării este la alegere.

SUBIECTUL al II-lea (40 de puncte)

Valorificând două texte epice(studiate la clasă, din experiența ta de lectură) aparținând unor specii diferite, realizează un eseu nestructurat, de minimum 2 pagini, cu tema : **Reprezentări artistice ale spațiului în textul epic.**

NOTĂ! În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: ipoteza, constând în formularea tezei/a punctului de vedere cu privire la temă, argumentația (cu patru argumente/raționamente logice/exemple concrete etc.) și concluzia/sinteza.

REDACTARE (40 de puncte)

În vederea acordării punctajului pentru redactare, lucrarea ta trebuie să aibă cel puțin 1200 de cuvinte. Pentru redactarea întregii lucrări vei primi **40 de puncte** (organizarea ideilor în scris – **8 puncte**; abilități de analiză și de argumentare – **10 puncte**; utilizarea limbii literare – **6 puncte**; ortografia – **4 puncte**; punctuația – **4 puncte**; așezarea în pagină, lizibilitatea – **4 puncte**,respectarea precizărilor privind numărul de cuvinte – **4 puncte**).

